

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๐๑/๑๙๗๗

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๔

เรื่อง ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างอิง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๗๕๕๔
ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๔

ตามหนังสือที่อ้างถึงความว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. พร้อมด้วยสาระสำคัญของร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุนับจำนวน ๑๓ ฉบับ ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาขอเรียนชี้แจงว่า ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. และร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุนับจำนวน ๑๓ ฉบับดังกล่าว โดยหลักการแล้วยังคงสาระสำคัญตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยได้ปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ที่กำหนดให้ส่วนราชการดำเนินการจัดหาพัสดุ โดยพิจารณาจากประโยชน์และผลเสียทางสังคม ต่อประชาชน คุณภาพ วัตถุประสงค์ที่จะใช้ ราคา และประโยชน์ระยะยาวที่จะได้รับ รวมทั้งในกรณีที่วัตถุประสงค์ในการใช้เป็นเหตุให้ต้องคำนึงถึงคุณภาพและการดูแลรักษาเป็นสำคัญ ให้สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องถือราคาต่ำสุดในการเสนอซื้อหรือจ้างเสมอไป ดังนั้น ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ฉบับนี้ จึงกำหนดเฉพาะเรื่องที่เป็นหลักการสำคัญในการดำเนินการเกี่ยวกับพัสดุไว้เท่านั้น ส่วนรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการจัดหาพัสดุหรือวิธีดำเนินการ กำหนดให้คณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุเป็นผู้ประกาศกำหนดต่อไป ซึ่งจะทำให้เกิดความคล่องตัวในการปรับปรุงการดำเนินการเกี่ยวกับการพัสดุเป็นไปอย่างรวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์ อันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ

อย่างไรก็ดี สำนักงานฯ มีข้อคิดเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. และร่างประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุนับจำนวน ๑๓ ฉบับ ดังนี้

๑. กรณีการวางแผนและเตรียมการจัดหาพัสดุ ตามหมวด ๔ ของร่างระเบียบกระทรวงการคลังนี้ ที่กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนการจัดหาพัสดุในระยะเวลาหนึ่งปีงบประมาณเป็นการล่วงหน้าให้สอดคล้องกับแผนการใช้จ่ายเงินงบประมาณนั้น ด้วยปัจจุบันตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ กำหนดให้ส่วนราชการต้องมีการจัดทำแผนปฏิบัติราชการในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแผนบริหารราชการแผ่นดิน โดยต้องจัดทำเป็นแผนสี่ปีและแผนรายปี ดังนั้น ในการวางแผนและเตรียมการจัดหาพัสดุดังกล่าวตามร่างระเบียบนี้ นอกจากจะต้องสอดคล้องกับแผนการใช้จ่ายเงินประจำปีงบประมาณแล้ว ควรจะต้องพิจารณาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวด้วย

๒. กรณีการกำหนดให้ส่วนราชการสนับสนุนการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศโดยกิจการขนาดกลางและขนาดย่อม (ร่างข้อ ๒๓) จากเดิมตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ข้อ ๑๖ กำหนดให้ส่วนราชการใช้พัสดุที่ผลิตในประเทศหรือกิจการของคนไทยนั้น แม้ว่าร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุนี้จะเป็นระเบียบที่ใช้กับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐก็ตาม แต่การกำหนดไว้ในลักษณะดังกล่าวอาจถูกโต้แย้งได้ว่า เป็นการกำหนดในลักษณะที่ไม่เป็นการทั่วไป แต่กำหนดขึ้นเพื่อกิจการบางประเภท ซึ่งอาจขัดต่อหลักความเสมอภาคและเป็นการเลือกปฏิบัติได้

๓. การตัดบางส่วนของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ โดยไปทำเป็นประกาศของคณะกรรมการว่าด้วยการพัสดุดังที่เสนอนั้น เมื่อพิจารณาเนื้อหาของประกาศแล้วไม่แตกต่างกับหลักการในปัจจุบันมากนัก แต่อาจมีปัญหาในทางปฏิบัติที่จะทำให้ผู้ใช้ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุนี้อึดอัด เพราะต้องพิจารณาทั้งระเบียบและประกาศประกอบกัน หากนำเนื้อหาดังกล่าวมารวมไว้ในระเบียบฉบับเดียวกันดังที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน น่าจะทำให้ผู้ใช้ระเบียบปฏิบัติได้ง่ายกว่า เพราะสามารถพิจารณาขั้นตอนการดำเนินการไปตามลำดับได้ ประกอบกับระเบียบดังกล่าวเป็นกฎหมายของฝ่ายบริหาร การแก้ไขเพิ่มเติมไม่ว่าจะเป็นระเบียบหรือประกาศสามารถดำเนินการได้ง่ายเช่นเดียวกันอยู่แล้ว

สำหรับรายละเอียดในกรณีอื่นๆ นั้น หากคณะรัฐมนตรีมีมติรับหลักการร่างระเบียบกระทรวงการคลังฉบับนี้ และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาสำเนียงงานฯ ก็จะได้ดำเนินการต่อไป

* อนึ่ง ร่างระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. เป็นกรณีที่กระทรวงการคลังอาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ ในฐานะผู้รับผิดชอบการดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารพัสดุภาครัฐในปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ดี บทบัญญัติดังกล่าวเป็นเรื่องการกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงาน มิได้ให้ออกระเบียบได้ และผลการไม่ปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวจะเป็นปัญหาว่าสามารถบังคับได้เพียงใด แต่ถ้าออกเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีโดยอาศัยมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ จะเป็นระเบียบที่มีฐานกฎหมายรองรับ โดยในส่วนของผู้รักษากฎการก็สามารถกำหนดให้เป็นปลัดกระทรวงการคลังได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙

ฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๔๔๔ (นายธนวัฒน์)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๕๑๖๒

www.krisdika.go.th

www.lawreform.go.th

LE๒๓๐๐๐๘ (๑/๒๓)